

บทที่ 5

เปรียบเทียบการศึกษาระหว่างสตรีไทย กับสตรีในต่างประเทศ

5.1 เปรียบเทียบจำนวนประชากร ภาษา และศาสนา

ประเทศ	ประชากร (1989)	ภาษา	ศาสนา
ไทย	55,017,000	ไทย	พุทธ
มัลดีฟส์	202,000	ทิวี (Divehi)	อิสลาม
ลาว	3,923,000	ลาว	พุทธ
เวียดนาม	66,708,000	เวียดนาม	พุทธ
อินเดีย	833,422,000	ฮินดี, อังกฤษ	ฮินดู, พราหมณ์
อินโดนีเซีย	187,726,000	บาสาซา, อินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia)	อิสลาม

5.2 เปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจ

ตารางแสดงประชากรและฐานะทางเศรษฐกิจ

ประเทศ	ประชากร (1989)	ผลิตภัณฑ์ประชาต เฉลี่ยรายหัว (เหรียญ สหรัฐ) (1986)	อัตราการเติบโต ในปีที่สิ้นสุดเดือน ต.ค. 1988 (%)	ประชากรในเขตเมือง (กลางปี 1988) (%)
ไทย	55,017,000	810	9.3	17
มัลดีฟส์	202,000	310	4.2	26
ลาว	3,923,000	135	4.5	16
เวียดนาม	66,708,000	130	4.3	19
อินเดีย	833,422,000	270	1.5	25
อินโดนีเซีย	187,726,000	500	3.5	22

5.3 เปรียบเทียบการศึกษาระหว่างสตรีไทยกับสตรีในต่างประเทศ

ประเทศ	ระบบการศึกษา	การอ่านออกเขียนได้ของผู้หญิง (ร้อยละ)												
ไทย	6:3:3 -ระดับประถมศึกษา 1-6 (6ปี) -ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 (3ปี) -ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6 (3ปี)	- 86.3 (ผู้หญิงที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ข้อมูลปี 2533)												
มัลดีฟส์	6:3:3 -ระดับประถมศึกษาเกรด 1-6 (6ปี) -ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 7-9 (3ปี) -ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย10-12(3ปี)	- 82 (ทั้งหญิงและชาย ข้อมูลปี 2530)												
ลาว	5:3:3 -ระดับประถมศึกษา 5ปี -ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี -ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี	- 41 (ทั้งหญิงและชาย ข้อมูลปี 2529) การอ่านออกเขียนได้แยกตามเพศและจังหวัด <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td>ชาย</td> <td>หญิง</td> </tr> <tr> <td>เวียงจันทน์</td> <td>81.7</td> <td>62.7</td> </tr> <tr> <td>หลวงพระบาง</td> <td>59.2</td> <td>44.7</td> </tr> <tr> <td>จำปาศักดิ์</td> <td>65.5</td> <td>43.5</td> </tr> </table>		ชาย	หญิง	เวียงจันทน์	81.7	62.7	หลวงพระบาง	59.2	44.7	จำปาศักดิ์	65.5	43.5
	ชาย	หญิง												
เวียงจันทน์	81.7	62.7												
หลวงพระบาง	59.2	44.7												
จำปาศักดิ์	65.5	43.5												
เวียดนาม	-การศึกษาภาคบังคับ เกรด 1-9 -ระดับมัธยมศึกษา -อาชีวะ วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย	- 94 (ทั้งหญิงและชาย ข้อมูลปี 2526)												
อินเดีย	-รัฐบาลจัดการศึกษาภาคบังคับแบบให้เปล่าแก่เด็กทุกคนจนถึงอายุ 14 ปี	- 24.82 (ข้อมูลปี 2524) - 36 (ทั้งหญิงและชาย ข้อมูลปี 2531)												

ประเทศ	ระบบการศึกษา	การอ่านออกเขียนได้ของผู้หญิง (ร้อยละ)
อินโดนีเซีย	5:3:3 -ระดับประถมศึกษา 6 ปี -ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี -ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี	- 59.5 (ข้อมูลปี 2523) - 72 (ทั้งหญิงและชาย ข้อมูลปี 2527)

การศึกษาของสตรีไทยในสมัยก่อน ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับกับการศึกษาของสตรีในประเทศมัลดีฟส์ ลาว เวียดนาม อินเดีย และอินโดนีเซีย กล่าวคือ สตรีจะไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาเท่าเทียมบุรุษ หากมีโอกาสก็จะมีอยู่น้อยมาก ทั้งนี้เพราะชนบทธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมยกย่องให้ผู้ชายเหนือกว่าผู้หญิง ผู้ชายมีฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัว ต้องออกไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ในขณะที่ผู้หญิงอยู่บ้านคอยปรนนิบัติสามีและสมาชิกในครอบครัว

ในประเทศไทย ผู้หญิงที่ได้รับการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิงที่อยู่ในตระกูลสูง คือ เจ้านายในรั้วในวัง หรือลูกขุนนางชั้นผู้ใหญ่ วิชาที่ศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกอบรมกิริยามารยาท วิชาการเรือน การเย็บปักถักร้อย การฟ้อนรำ การละคร หัดเขียนอ่าน แต่งโคลงฉันท์ กวีนิพนธ์ กลอน เป็นต้น

ส่วนเด็กผู้หญิงลูกชาวบ้านจะไม่ได้รับการศึกษาใด ๆ เมื่อโตขึ้นจะช่วยเหลืองานบ้านและงานในไร่นา

การศึกษาของไทย ได้พัฒนาอย่างมาก ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และต่อมาในปี พ.ศ. 2464 ได้ประกาศให้การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กไทยในวัยศึกษาทุกคน มีการจัดตั้งโรงเรียนสตรีขึ้นหลายแห่ง และสตรีไทย ได้มีโอกาสไปศึกษาต่างประเทศด้วย

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการประกาศใช้โครงการ
ศึกษาชาติ พุทธศักราช 2456 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 สายคือสายสามัญศึกษา และ
สายวิสามัญศึกษา นอกจากนั้นยังจัดแบ่งการเรียนการสอนเป็น 2 ภาคคือ การศึกษาภาค
บังคับและการศึกษาภาคพิเศษ

ในปี พ.ศ. 2464 รัชกาลที่ 6 ทรงโปรดให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา
บังคับให้เด็กไทยทุกคนที่มีอายุระหว่าง 7-14 ปี ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาใน
โรงเรียนรัฐบาลโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนทำให้เด็กหญิงได้รับการศึกษามากขึ้น

ปัจจุบันอาจพูดได้ว่า การจัดการศึกษาในประเทศไทยได้ให้ความเสมอภาคเท่าเทียม
กันระหว่างหญิงและชาย แต่ตามความเป็นจริงแล้ว จะเห็นได้ว่ายังมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่
ดังจะเห็นได้จากการจำกัดจำนวนผู้สมัครสอบ ในบางสาขาวิชา โดยกำหนดจำนวนที่รับ
นักศึกษาชายและหญิงไม่เท่ากัน ทำให้หญิงขาดโอกาสเข้าศึกษาในบางสาขาน้อยกว่าชาย
เป็นการจำกัดเสรีภาพในการแสวงหาความรู้ ทั้งนี้ควรเปิดโอกาสให้หญิงและชายมีสิทธิเท่า
เทียมกัน โดยการระบุจำนวนนักศึกษาที่จะรับได้ทั้งหมด ผู้ที่สอบได้คะแนนสูงกว่าก็จะมีสิทธิ
เข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ต้องการ

ในประเทศมัลดีฟส์ ลาว เวียดนาม อินเดีย และอินโดนีเซีย พอสรุปได้ว่าพื้นฐาน
ของการศึกษาของสตรีมีส่วนคล้ายคลึงกัน การศึกษาและการจัดตั้งโรงเรียนในสมัยแรก ๆ
จะให้ความสำคัญแก่ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง คือจัดตั้งโรงเรียนให้ผู้ชายก่อนและจัดตั้งโรงเรียน
ให้ผู้หญิงในเวลาต่อมา วิชาที่สอนหญิงและชายนั้นเป็นวิชาที่เหมือน ๆ กัน

แม้ว่าในแต่ละประเทศจะให้ความเสมอภาคทางการศึกษาแก่หญิงและชายเท่าเทียม
กัน แต่อัตราการอ่านออกเขียนได้ของหญิงและชายยังแตกต่างกัน คือ ผู้ชายจะอ่านออก
เขียนได้มากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากค่านิยมของสังคมในอดีต ที่คิดว่าผู้ชาย เป็นผู้
นำของครอบครัว ดังนั้นผู้ชายควรได้รับการศึกษามากกว่าผู้หญิง นอกจากนั้นยังมีอีกสาเหตุ
หนึ่งคือ การอบรมเลี้ยงดูให้ลูกผู้หญิงไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา เพราะมีความคิดว่า
เรียนไปก็เท่านั้น เดียวก็ต้องแต่งงานเป็นแม่บ้านแม่เรือน คงไม่มีโอกาสใช้ความรู้ที่ได้ร่ำ
เรียนมา ทำให้ผู้หญิงด้อยการศึกษาว่าผู้ชาย

อัตราการอ่านออกเขียนได้ของผู้หญิงในประเทศไทย มีลัตเวีย ลาว เวียดนาม อินเดีและอินโดนีเซียเห็นเปรียบเทียบกันไม่ได้ เพราะบางประเทศจะมีข้อมูลรวมคืออัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรทั้งประเทศ และเป็นข้อมูลในปีที่ต่างกัน สำหรับอัตราการอ่านออกเขียนได้ของผู้หญิงในประเทศไทย อินเดี และอินโดนีเซีย แม้จะเป็นข้อมูลคนละปี แต่พอจะเปรียบเทียบได้ว่าผู้หญิงไทยอ่านออกเขียนได้มากกว่าผู้หญิงอินโดนีเซีย และผู้หญิงอินเดี ทั้งนี้เป็นเพราะประเทศไทยมีจำนวนประชากรน้อยกว่าทั้งสองประเทศ คนไทยใช้ภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ประเทศอินเดีมีภาษาที่ใช้ในกลุ่มชนแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ศาสนาที่นับถือก็มีหลายศาสนาประกอบกับประชากรไม่รู้หนังสือเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาให้แก่สตรีและชนชั้นต่ำมีจำกัด

สำหรับอัตราการอ่านออกเขียนได้ของผู้หญิงอินโดนีเซียจะสูงกว่าประเทศอินเดี แต่น้อยกว่าประเทศไทย ทั้งนี้เพราะอินโดนีเซียมีประชากรน้อยกว่าอินเดีแต่มากกว่าไทย และมีลักษณะคล้ายคลึงกับอินเดีคือ มีภาษาที่ใช้ในภูมิภาคต่าง ๆ มากกว่า 200 ภาษา แต่ต่างจากอินเดีตรงที่ประชากรอินโดนีเซียส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม และสตรีอินโดนีเซีย มีสถานะทางสังคมสูงกว่าสตรีอินเดี

เช่นเดียวกับประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายในเอเชีย ประเทศไทย มีลัตเวีย ลาว เวียดนาม อินเดี และอินโดนีเซีย กำลังก้าวไปสู่สมัยปัจจุบัน ประชากรที่อ่านออกเขียนได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในเมืองมีความเจริญก้าวหน้า สื่อมวลชน เข้าถึงคนส่วนมาก มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิตในชุมชนและการเมือง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่อผู้ชายและผู้หญิงทั้งในชนบทและในเมือง แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องตลาดแรงงานประเทศไทย จะมีอัตราการใช้แรงงานของผู้หญิงในอัตราสูงสุดประเทศหนึ่ง ประมาณร้อยละ 70 ของประชากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในตลาดแรงงาน

ในปี 1981 ประเทศอินเดีมีผู้หญิงทำงานร้อยละ 14.44 ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซียมีแรงงานหญิงร้อยละ 32 ของตลาดแรงงานทั้งหมด ในปี 1980 ในปี 1981 ผู้หญิงในประเทศไทยมีลัตเวีย ร้อยละ 21.91 ทำงานภาครัฐบาล เป็นที่น่าสังเกตว่าแรงงานของ

ผู้หญิงส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรม และจะเข้าไปมีส่วนร่วมในตลาดแรงงาน ในขณะที่มีอายุน้อยกว่าผู้ชาย

ในประเทศไทยกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจของผู้หญิงมีเพิ่มขึ้นทั้งนี้ เพราะผู้หญิงไทยได้รับการศึกษามากขึ้น อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจอย่างรุนแรงมีผลต่อบทบาทและฐานะของผู้หญิง การขยายขอบข่ายการศึกษาของผู้หญิงอย่างรวดเร็วทำให้ผู้หญิงมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งมีส่วนทำให้ภาพพจน์ของผู้หญิงเปลี่ยนไป

เหตุผลที่ผู้หญิงเรียนต่อในระดับสูง นั้นส่วนใหญ่ผู้หญิงที่ตัดสินใจเรียนต่อในระดับวิทยาลัย เพราะมีผลการเรียนดี ต้องการอาชีพที่ต้องการการศึกษาต่อ หรือต้องการทำงานที่มีโอกาสดีกว่า

โดยปกติแล้วผู้หญิงไทย อินโดนีเซีย และอินเดีย มีความสนใจที่จะศึกษาต่อ แต่การศึกษาต่อของผู้หญิงอินเดียขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของพ่อ แม่ว่าจะให้ทำงานหรือเรียนต่อ ในขณะที่ผู้หญิงไทยและอินโดนีเซียมีความเชื่อมั่นในตัวเอง และกล้าตัดสินใจมากกว่าโดยที่ครอบครัวไม่เข้ามามีอิทธิพลมากนัก

ผู้หญิงที่ได้รับการศึกษามีความสนใจในชุมชนและการเมือง การมีส่วนร่วมในชุมชนนั้นกระทำได้โดยการเข้าไปเยี่ยมและเป็นสมาชิกของสโมสร/สมาคม ในประเทศอินเดียและไทย ผู้หญิงจะสนใจในการเป็นสมาชิกสโมสร/สมาคมเป็นส่วนน้อย ร้อยละ 71 ของผู้หญิงอินเดีย และร้อยละ 75 ของผู้หญิงไทยไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิก

การศึกษาของสตรีในประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วส่วนใหญ่มีแนวโน้มดีขึ้นกว่าสมัยก่อนมาก การจัดการศึกษาในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับนโยบายของประเทศนั้น รวมทั้งความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมืองของแต่ละประเทศด้วย จากข้อมูลต่าง ๆ พอสรุปได้ว่าในกลุ่มประเทศทั้ง 6 คือ ไทย มัลดีฟส์ ลาว เวียดนาม อินเดีย และอินโดนีเซีย ประเทศไทยมีความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ทำให้การพัฒนาทางการศึกษามีแนวโน้มว่าจะไปได้ไกลกว่าอีก 5 ประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องติดตามกันต่อไป